

J. S. MACHAR:

ŽALM.

(Z knihy básní "Golgatha.")

Ó Bože (jsi-li), proniká-li k Tobě hlas našich vlasteneckých advokátů, národních řečníků a vesetepců, žen blouznivých a čilých žurnalistů, všech, kteří ve všech toninách Tě prosí o svatý plamen nadšení, by spadl odkudsi z nebes, zažeh srdce, duše národa všeho k bojům dnešním, přístím, i kašfe, i syna ztraceného hlas slyš a vyslyš:

Spadne-li ten plamen, ať padá v srdce cudných milujících, jejich láska kvete v slohu třicátých let; ať padne v hrdla spolku při sklenici, jež chráplavým si hlasem hejslovaní; purkmistrům dej jej pro slavnostní chvíle

vlastencům z profese i advokátům, tém dej jej, Pane, neboť taký plamen neškodí celkem: chytne, kmitne, shasne a nositel se z něho klidně vyspí jak z vína z piva.

Ale národ, Pane, ehraň před nadšením tím jak hlízou, morem,

před extází a opilostí ducha ehraň národ, Pane!

Tvrdými nás udiš, tuhými v sobě, chladněmi jak ocel, ta ocel, jež hrá leskem labradoru a nechyť a neheje. Jen sláma plamenem vznítí se, však život trní. Ta ocel svítí, chladná, lesklá ocel, odráží slunce šuměvem svým zlatým, odráží oheň krvavými šlehy, kdo uhoří v ní, bolest cítí v ruce, kdo rozpálí ji do rudého žáru, ten nesmí všetečně se dotýkati jí, neb ona změně modravou svou barvu v červenou zhoubu, zničí, spálí všecko, však sama nehoří.

Tu tvrdost dej nám, o Pane, hladkou tvrdost ocelovou — a jsme-li dosud železem jen měkkým, nechť dopadá Tvůj perlk v naše tělo, ať duní to v nás, ať si bítí ty rány, ať odletí ty třísky nestatečné, jimž není dáno oceli být jednou, ztvrd, Pane, nás by přístí temné časy nás našly tak....

O modrá oceli ty, z tebe-li bodák, vjede v prsa cizí a nezlomí se; šavle je-li z tebe, rozpoltí rázem sebe tvrdá lebku; dělo-li z tebe, dovede tvůj jícen mluvit smrti; můžeš pluhem býti, tím znakem míru; chirurgovým nožem, jež uzdraví, kde musí amputovat; i drobným pérem, zbraní nejstrašnější, když nerezaví....

Oceli ty modrá, ty, síla v sobě, na nic nespoleháš, jen na sebe, jen na tu tvrdost svoji, tu hrdou, egoistní, chladnou tvrdost — ó, Pane, jsi-li, slyšíš-li a můžeš — tou ocelí, tou ocelí nás udiš!

Poznámka: Báseň ta přednesena na prvním veřejném večírku Klubu "Komenský" v Cedar Rapids, Ia.

LEONID ANDREJEV:

HLADOVÁ STÁVKA.

Současný ruský obrázek.

Byl to zcela nenápadný, nepatrný člověk: duši měl zajeď a nestydatou trpělivost pracovního dobytka. Když jej osud zlomyslným a ironickým způsobem zavlékl do našich řad, tu jsme se smáli jako šlení: stávají se vsuktku někdy takové směšné, takové nesmyslné omyly. Ale on — on ovšem plakal. Neviděl jsem dosud v celé zemi člověka, který by měl takovou zálibu slzí a jemuž by tekly v tak hojně míře z očí, z úst, z nosu. Byl jako houba namočená ve vodě a v pěsti smáčknutá. I v našich řadách viděl jsem plačící muže, ale jejich slzy — to byl oheň, před níž přehá poplášena zvíř. Oblíbený státní a oči se omlazovaly odváznými slzami: jako ohnivá láva, kterou země vyplivuje ze svého nitra, vypalovaly stopy nesmazatelné a pohřbívaly pod sebou celá města nicotných přání a malicherných starostí. Když plakal tento muž, tu se mu přihodilo pouze, že zčervenala špi-

čka jeho nosu a kapesník že se mu pomácel. Pak musil ovšem kapesník sušit na šňůrce, neboť kde by si byl zaopatřil takovou zásobu šátků!

Po celý čas zajetí přilízl se kolem představených, od jednoho k druhému, ke všem, na které si jen pomyslí; prosil na kolenou, plakal, zaklínal se svojí nevinou, zapřísahal, aby se smilovali nad jeho mladím, sliboval po celý život více neotevřít úst, ať již k prosbě nebo pohaně. A oni se mu vysmáli, jako my jsme se mu usmívali, a pojmenovali jej "malým nešťastným prasátkem" a volali naň: "He, ty prasátko!"

A on přiběhl poslušně, doufal pokaždé uslyšet zprávu o svém návratu do vlasti, ale oni pouze žertovali. Věděli tak dobře jako my, že je nevinen, ale chtěli jeho mukami nahnati strachu jiným malým prasátkům, jakoby ta nebyla beztak již dost bázliva.

Přišel k nám, dohnán zvířecou bázní před osamotněním; ale naše líc byla temny a uzavřeny a on marně hledal nějakého klíče. Zmaten jmenoval nás milými kamarády a přátely, ale my jsme potřásali hlavami a řekli:

"Dej si pozor! Mohli by tě uslyšet!"

A on si dovolil, to malé prasátko, zašilhati po dverích. Nu, kdo by byl zůstal děle vážným? Smáli jsme se hlasem, který již dávno smíchu odvykl, ale on povzbuzen a potěšen posadil se k nám a vyprávěl a plakal pro svoje zamilované knihy, které zůstaly ležet na stole, pro svoji matku a bratry, o nichž nyní nevěděl — zda-li dosud žijí nebo zemřeli útrapami a zděšením.

Odehnali jsme jej konečně. Když počala hladová stávka, pojala jej hrůza — nepopsatelně komická hrůza. On tak rád jedl, to ubohé prasátko, a bál se i svých kamarádů i představených; bloudil zmaten mezi námi a často si utíral čelo, vlhké od potu nebo smáčené slzami. Potom se mně zeptal nejistě:

"Budete hladovět dlouho?"

"Dlouho," odpověděl jsem mu temně.

"Ani potají nebudete jíst?"

"Naše maminky nám pošlou koláče," řekl jsem vážně. Pohlédl na mně neuvěřivě, potřásl hlavou, povzděchl a odešel. Přístího dne dostavil se opět, zděšením zelený jako papoušek, a řekl:

"Milí kamarádi, budu hladovět s vámi!"

Ale všeobecná odpověď zněla:

"Hladov si sám!"

A on hladověl! Nevěřili jsme tomu, domnívajíc se, že potajmu jí, i dozorei si to myslili. A když ku konci hladové stávky onemocněl tyfem z hladu, pokrčili jsme rameny. ubohé prasátko! Ale jeden z nás — onen, který se nikdy nesmál — pravil temně:

"On je náš kamarád. Půjdem k němu." Třeštil, a jeho horečné sny byly právě tak ubohé jako celý jeho život. Snil o svých zamilovaných knihách, o své matce a bratřech; prosil o koláče, které jsou studené jako led, ale chutné, zapřísahal se, že je nevinen a prosil o smilování. Pak volal svou vlast, milou Francii — ó, zlořečené slabé lidské srdce! Jak drásal naše duše tím výkřikem: Moje milá Francie!

Byli jsme všichni v jeho cele, když zemřel. Před smrtí navrátilo se mu vědomí, ležel pokojně, tak milý a slabý, a my, jeho kamarádi, stáli jsme mlčky kolem něho. A všichni jsme slyšeli, jak pravil:

"Až zemru, zpívejte náde mnou Marseillaisu."

To bylo po prvé, že jeho oči zůstaly suché, ale my — my jsme plakali jako muž, a naše slzy pály jako plamen, před níž přehá poplášena zvíř.

Zemřel a my jsme zpívali nad ním Marseillaisu. Mladými, silnými hlasy zpívali jsme tu velkou píseň svobody a oceán přizvukoval hrozně a nesl na svých vlnách bledu hrůzu a krvavě rudou nádeji daleko do té milé Francie. A on stal se naším štítem — tento bezvýznamný člověk z tělem zajeďm a dobytčí trpělivostí a — s tou velikou duší člověka. Na kolena před tím hrdinou, kamarádi a přátelé!

Zpívali jsme. Pušky zíraly na nás, zlověstně klepaly kohoutky a ostré jehly bajonetů třely hrozně proti našim srdcím — a stále hlasněji, stále radostněji zněla hrozná píseň a v něžných rukách bojovníků tiše se kolébala rakev. Zpívali jsme Marseillaisu...

MAXIM GORKIJ:

V ŽALÁŘI.

Úryvek z pozoruhodné knihy "Žalář".

Po několika dnech Miša, zahaliv se do pokrývky, stál v okně, pevně tiskna se rameny k rámu a stáhnouv obočí, prohlížel si pitvorné kresby mrazu na tabulích okna.

Za žalářní zdi, na chladnou zimní oblohu nastupovalo neviditelné slunce a šedé, nudné oblaky stávaly se jasnějšími a průzračnějšími. Napadl sněh; ležel na zemi v tenké vrstvě; tmavé, zmrzlé bláto, ručič jeho bělost, pochmurně hledělo k nebesům.

Těsa se zimou, Miša vzpomínal na tvrdé a suché zvuky (jimiž se dorozumíval s vězňem v sousední cele), které předala mu této noci trhlinami zbrázděná zeď jeho cely, vzpomínal a — předělával je v slova a myšlenky...

"Ano, život jest — ukrutný a nemilosrdný... Život — jest zápasem otroků a pánů o svobodu a moc; nemůže býti měkkým a klidným a nebude také nikdy dobrým a hezkým — pokud jsou páni a otroci!"

"Jaký má asi hlas?" pomyslí si Miša o svém sousedovi. Vzpomněl si na jeho hubené, tenké tělo a rozhodl, že hlas, patrně vysoký, pronikavý a nepřijemný, úplně jest zbaven těch šfavnatých, hrdelních not, jaké zvučí v hlasech lidí dobrých a měkkých. A Miša nepřátelsky podíval se zeď, za níž patrně již nyní spal onen muž, jenž tak velice podobal se jasně hořící svíci v špinavé lucerně.

V paměti jinoha stále vyvstávala v odměřených, drsných řadách statečná, tvrdá a jako koucky ledu, chladná slova, skládající se v pevné, zaokrouhlené myšlenky.

"Ano, život nebude tak dlouho spravedlivým a krásným, pokud jeho vládeové budou kaziti samy sebe svou mocí a otroky — znásilňovaním... Ne! Život bude vyplněn hrůzami a ukrutnostmi tak dlouho, pokud lidé nepochopí, že stejně jest škodlivým a potupným býti otrokem i pánem..."

Chlad jitra pevně objímal tělo Miši drsným objetím. Často, mrkaje po bezsenné noci červenými očima, Miša prohlížel si výkresy mrazu a chvílemi podíval se na zeď s nedobrym pocitem, jež nechtěl v sobě pozorovati, ale jež mimovolně pozoroval. Za těchto několik nocí zeď naplnila jeho duši nevyčerpatelnou spoustou rychlých, nervosních a tvrdých úderů a nyní, proměňuje je v myšlenky, cítil, že srdce jeho pokrývá se rovněž tak chladnou kresbou, jako výkres mrazu na tabuli okna.

Avšak zároveň a tím kdesi hluboko v jeho nitru tiše rodila se teplota, zahřívající myšlenka:

"Všechno to jest libovolné a nespravedlivé... Což pak možno dělati lidem jen na dva tábory? Na příklad já! Ve skutečnosti nejsem ani pánem, ani otrokem!"

Mihnuvši se v jeho duši jako

jiskra tato maličká, chytrá myšlenka, ihned ustoupila své místo drsným a tvrdým myšlenkám. Stavěly před jinoha železný požadavek práce dlouhé, obtížné, nepozorované, veliké práce, plné neobyčejné statečnosti, klidného smíření se s prostou a skromnou úlohou nádenníka, jež očistuje život ohněm svého rozumu a srdce od shnilého, splensivitého a hnusného haraburdí předsudků, autorit a zvyků...

"Mohu provésti něco takového?" tázal se Miša sám sebe, uvnitř se zachvěv.

A ihned se studem pochopil, že on, ze strachu před čínsi, schválně netázal se sama sebe tak, jak bylo třeba.

Tu dal si pravdivější otázku:

"Čeji tomu čili nic?"

Začínal studený a pochmurný zimní den. Žalář se probouzel; v chodbě temně rozléhalo se finčení železa, skřípaly a nyly petlice dveří, přísně rozléhalo se pronikavé napomínání představených; bylo slyšeti brzy temné a bázlivé, brzy smělé a podrážděné hlasy trestníků.

V paměti Miši vynořovala se hrdá slova sousedova, jež hlásal pomocí starých kamenů žalářní zdi:

"Kdo vyprostil svůj rozum ze žaláře předsudků, pro toho žalář neexistuje, neboť nutíme mluvit kameny — a kameny mluví za nás!"

Pod oknem podél žalářní ohraďdy, pevně dupající nohama o zmrzlou půdu, zdumělivě přecházela stráž; na zdi seděla vrána a sklonivši hlavu na stranu, zvědavě sledovala vojína svým okrouhlým, černým okem... Miša díval se do okna a hledal ve své duši odpověď.

ZDE DOMA.

Omažští občané s potěšením do-
svědčují a bezpečně doporu-
čují Doan's Kidney Pills.

Jest to svědectví, jako ono, jež následuje, které staví "Doan's Kidney Pills" tak vysoko nad konkurenty. Když lid právě zde doma pozvedne hlas svého u chvále, nezbyvá žádného místa pro pochybnost. Čtete veřejné oznámení jednoho omažského občana:

Pl. Wm. H. Maiken z č. 813 sev. 16. ul., Omaha, Neb., praví: "Mr. Maiken cení Doan's Kidney Pills tak vysoko dnes, jako když učinil výpověď, zaručující jejich hodnotu, před několika lety. Po dvanácti letech byl trápen chorobou ledvin a třebaže užívá hromadu léků, měl z toho malý, jestli vůbec jaký, užitek. Dvouletý pobyt v Colorado Spring mu nepomohl. Časem byl nucen ulehnoti a snášel nanajvýš kruté bolesti, jaké si lze jen představit. Zvěděl o Doan's Kidney Pills a užívání jejich osvědčilo se býti pro něho dobrodiním. Skutečnost, že si nikdy nestěžoval do svých zad nebo ledvin od té doby jest naprostý důkaz, jaký si přejeme, abychom věděli, že tento lék nejen přivodí naprosté vyléčení, ale i trvalé."

Na prodej ve všech lékárnách. Cena 50 centů. Foster-Milburn Co., Buffalo, N. Y., výhradní jednatel pro Sp. Státy. Pamatuje jméno, Doan's a neberte jiných.

Foral & Kuncl,

jediná česká

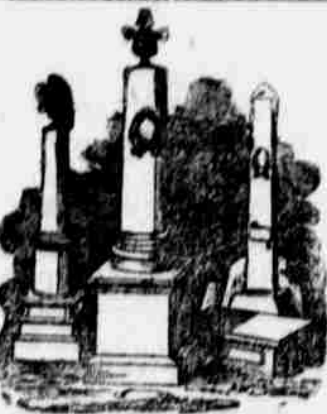
komisionářská firma v Omaze

v čísle 1205 Howard ul.

obehoduje

drůbeží, vejei, máslem, telaty, kůřkami a vůbec všemi farmerskými výrobky. Za vše platí nejvyšší ceny a peníze za zboží zašle obratem pošty. Cenníky sešly na požádání zdarma a to každý týden.

Odporučení: Bradstreet, Omaha Nat'l Bank a United States Nat'l Bank. 16t

POMNIKY

žulové a mramorové

Frank Novák,

1413-15 So. 13th St., Omaha, Neb.

(naproti Hotelu Praha)

Velký sklad, krásná práce a zaručena. Kupť si pomník v Omaze. Co ušetříte, zaplatí vám více než centu.

ZDARMA! ZDARMA!

\$10 stolní nádobí s vaším monogramem ve zlaté darují

SCHNEIDER & KLEIN

obchodníci rodinnými likéry,

1233 So. 13th St., OMAHA, NEB.

Stolní nádobí o 42 kusech s iniciálkami

bude dáno zdarma s \$35.00 nákupí kořalek, vín a likérů (vyjímaje pivo a lih). Zde je způsob, jakým je lze obdržeti. Když koupíte za 25c. kořalky, vína a likéry od nás najednou a za více, dáme vám vřelou na tolik, kolik vaše nákupě obnáší a až budete mítí lístku v obnosu \$35.00 a tyto nám zašlete, pošleme vám toto stolní nádobí o 42 kusech s iniciálkami zdarma.

Dříve jen milionáři mohli si opatřiti stolní nádobí s iniciálkami neb monogramy, avšak učinivše smlouvu s Ohio China Factory na jednatelství, jest nám umožněno poskytnouti je každé hospodynce z tohoto města a okolí. Vaši oddání Schneider & Klein.

Některé z našich předních druhů:

Lumír Rye, 1 gallon..... \$ 3.50
Lumír Rye, 3 gallony..... 9.50
Lumír Rye, 5 gallonů..... 15.50

Gallon vína zdarma a každou 5gallon. objednávkou.

M. Wollstein & Co.

814 So. 10th St., Omaha, Neb., naproti Union nádraží.

Velko- i maloobchodníci

lihovinami, importovanými víny a různými likéry.

Zásobí vás vždy zbožím té nejlepší jakosti a zaručeným. Zvláštní péče věnují obědnávkám z venkova. Krajané z venkova, když sem přijedou a hlavně když ale odjíždí k domovům, měli by se dříve přesvědčiti u nich o výtečné jakosti všech jejich lihovin. Ceny jsou velmi mírné. O přizeň žádá

Tel. Douglas 1431.

M. WOLLSTEIN & CO.